

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Маріупольського
державного університету
28.12.2017 № 528
протокол Вченої ради МДУ
27.12.2017 №7

ПОЛОЖЕННЯ про порядок розрахунків за надання освітніх послуг та нарахування й сплати пені за прострочення плати за надання освітніх послуг

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положенням про порядок розрахунків за надання освітніх послуг та нарахування й сплати пені за прострочення плати за надання освітніх послуг (далі - Положення) визначається порядок розрахунків за договором про надання освітніх послуг (далі - Договір) між Маріупольським державним університетом (далі - Виконавець) та фізичною (юридичною) особою (далі - Замовник).

1.2. Положення розроблене відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», постанови КМУ «Про затвердження Типового договору про надання освітніх послуг між вищим навчальним закладом та фізичною (юридичною) особою», інших нормативно-правових актів та нормативних локальних актів Маріупольського державного університету (далі - Університет).

2. ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ПЛАТЕЖІВ

2.1. Розмір плати за надання освітніх послуг встановлюється Університетом в національній валюті на весь строк навчання за відповідними рівнями вищої освіти - першим (бакалаврським), другим (магістерським), третім (освітньо-науковим/освітньо-творчим), науковим.

Відповідно до п.5.1. Розділу 5 Договору Виконавець має право змінювати розмір плати за навчання не частіше одного разу на рік і не більше як на офіційно визначений рівень інфляції за попередній календарний рік з обов'язковим інформуванням про це Замовника.

2.2. Навчальний рік триває 10 місяців. Відповідно, оплата за місяць дорівнює одній десятій від оплати за навчальний рік.

2.3. Замовник може вносити плату за навчання у готівковій або безготівковій формі.

2.4. Згідно Договору Замовник може вносити плату щомісячно (не пізніше ніж до 5 числа поточного місяця поточного року), щосеместрово (не пізніше ніж до 15 вересня та до 15 лютого поточного року), щороку (до 15 вересня поточного року).

2.5. З метою ідентифікації платежу, Замовник або здобувач вищої освіти: студент, аспірант (далі - Одержувач), обов'язково зазначає в платіжному документі номер Договору.

Платіж Замовника, визначений умовами Договору, вважається здійсненим при зарахуванні коштів на реєстраційний рахунок Виконавця (інформацію про платіж бухгалтерська служба отримує з банківських виписок).

Розрахунки у неповному обсязі до уваги не беруться, якщо не встановлено індивідуальний графік оплати згідно письмового звернення Замовника і не можуть бути підставою для продовження навчання Одержувача.

2.6. Виконавець може вносити зміни до встановлених у Договорі строків внесення плати на підставі мотивованого письмового звернення Замовника шляхом укладення додаткової угоди.

У випадку передачі Замовником зобов'язань за Договором іншим фізичним або юридичним особам за письмовою згодою Сторін Договір переукладається.

2.7. Оплата за надання освітніх послуг студентами, переведеними з однієї форми навчання на іншу та з інших закладів вищої освіти, а також поновлених на навчання до Університету здійснюється за той семестр, на який студент переведений (поновлений).

Розмір оплати при переведенні або поновленні на навчання визначається кількістю семестрів або навчальних років, протягом яких навчається студент і не залежить від дати видання наказу про переведення або поновлення на навчання до Університету.

В остаточний розрахунок за Договором, який припиняє свою дію у зв'язку зі зміною студентом форми навчання (переведенням), відрахуванням (у випадку, якщо освітня послуга не надана) включається оплата за повний останній день залежно від конкретної дати припинення дії Договору.

2.8. Дія Договору тимчасово припиняється у разі надання Одержувачу освітньої послуги академічної відпустки відповідно до законодавства на весь строк такої відпустки, про що вносяться відповідні зміни до Договору.

Якщо Замовник здійснює оплату за етап (курс) навчання, а здобувачу вищої освіти надається академічна відпустка на такий період – Замовник може звернутися із заявою про повернення коштів, що не були використані у відповідному періоді, в іншому випадку такі кошти зараховуються в рахунок оплати терміну навчання після видання наказу про повернення на навчання здобувача вищої освіти після закінчення академічної відпустки.

2.9. У разі укладання зі здобувачем вищої освіти, який навчається за Договором, угоди про надання цільового пільгового державного кредиту для здобуття вищої освіти, внесення змін до Договору здійснюється за згодою сторін. При цьому сума щорічної оплати за навчання зменшується на суму наданого кредиту на відповідний навчальний рік.

2.10. Оплата при відрахуванні з Університету студентів обчислюється з урахуванням кількості днів, протягом яких надавалась освітня послуга. Останнім днем надання освітніх послуг вважається день видання наказу про відрахування студента з Університету.

2.11. Студент, який протягом відповідного семестру (заліково-екзаменаційної сесії чи періоду, визначеного для ліквідації академічної заборгованості) складав екзамен або залік, однак отримав незадовільну оцінку, вважається таким, що отримував освітню послугу, і зобов'язаний оплатити цей семестр.

2.12. Студенти випускного курсу повинні здійснити оплату за весь строк навчання до заліково-екзаменаційної сесії та державних екзаменів. Студенти, які не оплатили за навчання, до цих видів навчального процесу не допускаються.

3. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕВИКОНАННЯ АБО НЕНАЛЕЖНЕ ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

3.1. Відповідно до п.6.3. Розділу 6 Договору у разі дострокового розірвання договору внаслідок порушення Виконавцем договірних зобов'язань або з ініціативи Замовника, у разі відрахування Одержувача освітньої послуги (крім випадків, коли одержувач відрахований у зв'язку з невиконанням обов'язків, визначених статтею 63 Закону України «Про вищу освіту») кошти, що були внесені Замовником як плата за надання освітньої послуги, повертаються йому в обсязі оплати частини послуги, не наданої на дату розірвання договору.

У разі дострокового припинення дії Договору у зв'язку з відрахуванням здобувача вищої освіти з Університету, частину коштів, що були внесені Замовником як попередня оплата за наступний етап (етапи) і не були використані в навчальному процесі, повертаються Замовнику на підставі його заяви або іншій особі, якщо вона має таке право (довіреність, свідоцтво на право спадщини та ін.).

У разі відрахування здобувача вищої освіти за власним бажанням (без поважних причин) кошти, отримані Університетом у рахунок поточного етапу оплати, Замовнику не повертаються.

3.2. Відповідно до п.6.4. Розділу 6 Договору у разі дострокового розірвання договору у

зв'язку з порушенням Замовником договірних зобов'язань або невиконанням Одержувачем зобов'язань, визначених статтею 63 Закону України «Про вищу освіту», кошти, що були внесені Замовником, залишаються у Виконавця та використовуються для виконання його статутних завдань.

3.3. Замовник зобов'язаний своєчасно вносити плату за освітню послугу в розмірах та в порядку, встановлених Договором. В такому випадку, відповідно до п.6.4. та підпункту 5 п.7.1. Договору, Виконавець має право в односторонньому порядку розірвати із ним Договір.

Задля уникнення випадків наявності заборгованості по сплаті за надання освітніх послуг відповідальними особами необхідно виконувати наступний алгоритм дій:

1. Після 15.09 та 15.02:

- деканати факультетів подають до юридичного відділу інформацію у вигляді доповідної записки із зазначенням здобувачів вищої освіти, які не приступили до занять до цієї дати;
- бухгалтерська служба подає інформацію до юридичного відділу про сплату за навчання по цю дату.

2. Юридичний відділ готує перший лист-претензію до Замовника та Одержувача про невиконання з їхньої сторони своїх зобов'язань.

3. Інформація від деканатів та бухгалтерської служби повинна надходити до 15 числа поточного місяця до початку зимової чи літньої екзаменаційної сесії.

4. При невиконанні до екзаменаційної сесії зобов'язань зі сторони Замовника чи Одержувача, Університет має право розірвати Договір із Замовником (навіть при успішному навчанні Одержувача), подати подання про відрахування Одержувача за невиконання ст.63 ЗУ «Про вищу освіту» або не допустити до складання екзаменів.

4. ПОРЯДОК НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ ПЕНІ

4.1. За невиконання або неналежне виконання зобов'язань по Договору сторони несуть відповідальність згідно із законом та Договором.

Відповідно до ч.2. ст.903 Цивільного кодексу України у разі неможливості виконати Договір про надання послуг, що виникла не з вини Виконавця, Замовник зобов'язаний виплатити виконавцеві розумну плату. Якщо неможливість виконати Договір виникла з вини Замовника, він зобов'язаний виплатити Виконавцеві плату в повному обсязі, якщо інше не встановлено Договором або законом.

4.2. За несвоєчасну оплату освітніх послуг Замовник сплачує Виконавцю пеню в розмірі подвійної облікової ставки НБУ несплаченої суми за кожний день прострочення.

4.3. Відповідно до ч.3 ст.549 ЦК пенєю називається неустойка, що обчислюється у відсотках від суми несвоєчасно виконаного грошового зобов'язання за кожен день прострочення виконання зобов'язань.

Оскільки ст.547 ЦК передбачає обов'язкову письмову форму вчинення правочину із забезпечення виконання зобов'язання, стягнути пеню можна лише в тому випадку, якщо це прямо передбачено умовами письмового договору.

4.4. Облікова ставка Національного банку – один з монетарних інструментів, за допомогою якого НБУ установлює для суб'єктів грошово-кредитного ринку орієнтир щодо вартості залучених та розміщених грошових коштів на відповідний період і є основною процентною ставкою, яка залежить від процесів, що відбуваються в макроекономічній, бюджетній сферах та на грошово-кредитному ринку.

Облікова ставка може змінюватись відповідним рішенням НБУ.

Діючи ставку НБУ можна перевірити на офіційному сайті банку за посиланням: <https://bank.gov.ua>

4.5. Період нарахування пені обмежений і становить шість місяців з дня, коли зобов'язання мало бути виконано. Нарухування пені за прострочення виконання зобов'язання

припиняється через шість місяців з дня, коли зобов'язання має бути виконано, якщо інше не встановлено законом або договором, припиняється через шість місяців від дня, коли зобов'язання мало бути виконано. До вимог про стягнення пені застосовується спеціальна позовна давність в один рік.

4.6. Датою оплати за надання освітніх послуг є дата фактичного зарахування коштів на рахунок Виконавця. при цьому момент зарахування грошових коштів на рахунок Виконавця обмежений операційним днем, тривалість якого встановлюється банком або іншою установою – учасником платіжної системи самостійно та закріплюється в їх внутрішніх нормативних актах. Таким чином, якщо банківською установою встановлена тривалість операційного дня до 16.00 год., то грошові кошти які надійшли, наприклад, о 16.00 год. або пізніше, будуть зараховані на рахунок Виконавця наступного операційного дня, і, відповідно, у Замовника виникає обов'язок щодо сплати пені за один день прострочення грошового зобов'язання в розмірі, встановленому в договорі за надання освітніх послуг.

4.7. Наприклад, якщо у Договорі виконання грошового зобов'язання визначається до настання певного терміну, наприклад до 15 вересня 2017 року, то останнім днем виконання такого зобов'язання вважається день, що передує цьому терміну (в даному прикладі – 14 вересня 2017 року).

4.8. Згідно Договору розмір пені встановлено у розмірі подвійної облікової ставки НБУ за кожен день простроченого платежу. Пеня розраховується за кожен день прострочення платежу. Подвійна ставка НБУ, яка діє на момент нарахування пені є граничною.

Якщо в період терміну несплати заборгованості змінюється облікова ставка НБУ, то пеню необхідно розраховувати пропорційно діючих відсотків облікової ставки за весь період простроченого платежу.

Приклад

Згідно з умовами Договору студент мав внести плату за навчання до 05.09. в розмірі 5500 грн.

Фактично студент вніс плату 25 вересня.

Договором передбачено пеню у розмірі подвійної облікової ставки НБУ, яка становить 27%. (1 облікова ставка від 27.10 – 13,5%)

Отже, останнім днем, коли студент, повинен був заплатити за навчання є 04.09.

Сума заборгованості становить 5500 грн.

Строк прострочення платежу становить 20 календарних днів.

(період з 05.09.-24.09)

Розраховуємо суму пені

Подвійна ставка НБУ становить $5500 \text{ грн} * 27\% / 365 \text{ днів} * 20 \text{ днів} = 81,37 \text{ грн}$.

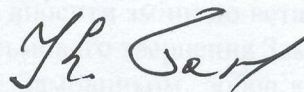
4.9. Пеня, як вид власних надходжень, не є надходженнями Університету та повинна бути перерахована до бюджету в повному обсязі.

Після надходження суми пені на рахунок, бухгалтерська служба формує платіжне доручення на перерахування цих коштів в дохід бюджету.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Положення, зміни та доповнення до нього розроблюються юридичним відділом, бухгалтерською службою, затверджуються рішенням Вченої ради Університету та вводяться в дію наказом ректора.

Ректор

К.В. Балабанов